

ALFÖLDI HIRLAP.

Megjelenik e lap hetenként kétszer, vasárnap és szerdán. Félévi előfizetési ára helyben 2 pft 40 kr, vidékre postán 3 pft 30 kr. **Egyes szám 4 pkrért** kapható. — Mindenféle hirdetések felvételnek, s egy-egy hasáb sorért 3 pkr számítatik. — Előfizethetni minden k. postahivatalnál; s az előfizetés s a beiktatandó hirdetések felvételnek helyben a kiadó-hivatalnál Telegdi Lajos könyvkereskedésében, — NVáradon: a takarékpénztárban s Tichi Alajos könyvnyomdánál, — Szatmáron Kovács Istvánnál, — Pesten Biasini Fer. gyorsutazási irodájában.

Előfizetési hirdetés 1849-re.

Az „Alföldi Hirlap“ 1849-ik év első felére is megjelenik, hetenként kétszer, egy-egy terjedelmes íven. — Előfizetési ára félévre postán küldve 3 pft 50 kr, helyben 3 pft, házhoz küldve 3 pft 24 kr, s előfizethetni minden postahivatalnál, s helyben a kiadó-hivatalnál Telegdi Lajos könyvkereskedésében.

Ugy hisszük: meggyőződtek arról vidéki olvasók: hogy lapunk a **debreczen-nagybányai** postavonal újság-olvasói számára a híreket a pesti lapoknál **előbb** közli; a debreczen-nagyvárad-kolozsvár-szebeni, debreczen-máramaros-szigeti, debreczen-ungvári és debreczen-tályai postavonalok olvasói számára is — főképp a téli hónapokban — a pesti lapoknál gyakorta **előbb** viszi meg.

Debreczeni napló.

Alig juthat el hozzánk a földönfutókká lett debelláciák szerencsétlenségének szomorú híre: főpásztorunk Szoboszlai Pap István azonnal sietett segédkezeket szerezni a szenvedőknek számára, előbb közvetlenül a helybeli egyháznak, majd a kormánya alatti egész kerület egyházainak hivatásos esperesi uton segédkezésre hívta fel. A lelkes felhívást ohajtott siker követé. Mert, noha még eddig több egyházmegyéből be nem érkezett is a már megajánlott segedelem; s noha még a debreczeni egyház pénztára is az előjáróság által közlekedéssel szavazott 500 pengő forintot át nem szolgáltatta: a helybeli sóhivatalnál mindazáltal néhány napok előtt Nagy-Becskerekre leendő szállítás végett ezer pengő forint tételt le. — Majd, ha az ajánlott segély mindenünne bekerülend, a segély-gyűjtő főpásztor az adakozóknak neveit a közönség előtt felmutatni el nem mulasztandja; maga részéről fáradozásainak legédesebb jutalmát abban találván, ha szánandó hitsorsosainak inségét avagy csak némi részben is enyhithette.

Tábori levelek: Bilét, nov. 22. E hó 18-án éjjel után 1 órakor indultunk a Szent-Andráson tanyázó császári katonaságot kiverni. Azonban szerencsétlenül. Viradtával a falu alá érve portyásznál indult fél századunk, s az örök tüzéhez érve, elkezdénk tüzelni keményen, parancs következtében, — s a falu végére érve, kiabáltatott: „előre honvédek“, semmi utasítás mellett. A faluban bent tömérdek utcák nyulnak össze-vissza, így az egy századunk ketté szakasztatott, s két utcán haladtunk portyászva, az első század az ő utcájokra bukkanó más utca szegletéről lövöldözteni kezdének, mit mi meghallván, s meglátván ugyancsak oda nyomuló, de reánk is jöhető két század uhlánt, indulánk vissza azoknak segítségökre, s magunknak erősebb állás szerzésre a megtámadtatás esetére. — Azonban az uhlánok reánk nem jöttek, hanem egy csomóban nyomultak; ők tüzeltek reánk, úgyhogy mi nem is láthatók őket a szegletről; — végre tőlünk hárman elesvén, s egy legényünk által vezérük lovastól lelövetvén, visszahátrálánk: mert az ellen tüzén kívül a mezőről puskázó vitéz nemzetőrök golyói s ágyui is reánk dolgoztak. Később megtudtuk, hogy ellencink gyalogsága 1800, s lovassága 3 század; s vezérünk millyensége meglátszik ezen tetteiből: ki ennyi ellen egy századot küld be falu bevételére. — 20-án kezdettek eltem legvésebb perczei. Ezen reggel 3 órakor szekérre ültünk, mint később megtudánk, Aradra menendők egész táborostul, daczára annak, hogy azon útvonal ellen-

séggel rakva. Kenézen átmenénk semmi ellent nem találva, Baraczházon sem Monostorig, hol jött a hírnök, hogy 5 szekér nemzetőrt s 2 huszárt elfogtak az uhlánok. Ezen hirre leszállánk a szekérről, s csatarendbe felállva, visszafordultunk egész Kenéz alá, hol nagy csomó ellentől megtámadtatván, az első lövésre nemzetőreink, mint csirkék, szétfutottak, s csak századunk állá a tüzet. 12 ágyujok volt, nekünk 6, s így az ő tüzök igen sűrű volt, s egy golyó szuronyomat s még vagy 5 legényét pofon csapta, s utoljára is vitézül retirálánk, még pedig be az ellen közé, mert már vissza nem lehetett. S így ez nap s ez éjjen, a következő nap s éjjen át ma délelben értünk Zombolyára. Utunk keserű vala, az egész tábor kétségbeesve, mindenfelől ellen, s egy oláh helységben, Varjason, a harangot is félre verték reánk; ezredesünk kocsiját elfogták, de kiszabadulánk. Éhen, szomjan, a halál iszonyu karjaival előre küzdve, értünk ma ide, s mint ebédelőnk, valaki lőtt, s futott a hír, hogy ropant uhlán tábor közelg a város alá; az ezredes-től utolsóig kétségbeesés nyomai látszottak, mert morális ereje e seregnek már egészen elveszett. Később megtudók, hogy nincs semmi baj. Délután a vitéz bihari lovas nemzetőrök zászlóalja jött hozzánk. Szép sereg. Így már nem félünk. Még jó 3 század honvéd, 1 század huszár, és a Rózsa Sándor vitéz csapatja. Így aztán kiállhatunk a vitéz uhlánokkal.

Ó-Arad, novemb. 28. Tábori ügyünk állása sem jó, sem rossz. Szakadatlan bizonytalanságban van az ellenség mitőlünk, mi ötölök. Megtámadó egyik fél sem akar lenni; talán, mert egyik sem tudja igazán a másik erejét. A mieink most elég erősen vannak; Uj-Aradon a különben is elég erős harricadokot könnyen megöltalmazhatják a legalább is 3000 felfegyverzett honvédek s nemzetőrök.

Vidéki tudósítások.

Polgár szerkesztő! Azon minden mendemonda megelőzésére nézve, mely a zabolchi nemzetőröknek kolozsvárról hazajöveteléről terjesztetik kívánok önnek némi felvilágosítást adni; ugyanis: Kolozsvárról 1. hó 16-ikán Szamosfalvára ki- rendeltetvén, reggeltől estveli 7 óráig csatarendben készen tartatánk, — az egész sereg állott 3 század honvéd, néhány székelyhuszár, s a még csak fél óráig sem gyakorolhatott zabolchi nemzetőrségből, valamint szinte hat ágyuból; — biztatva valánk ugyan, hogy ágyukat fedezve jönek a jól felfegyverzett hajdúk, s a biharmegyei nemzetőség egy része is, de biz ezekre hasztalan vártunk. — Ugyan kinek vétkes rendeletéből maradtak el ezek a csatáerről, nem tudhatni. Halottuk Urbán ágyuinak Abahidja körüli bömböléseit, s látván az emberiség, hogy magára hagyatva kevés sikerrel állhatand ellent, kivált mint hírelve volt, hogy Urbán több ezer főnyi rendes katonával jön; — csüggedni kezdett ugyan, de tisztiek ált is bátorítatva, meg nem ijedt, sőt helyét megtartotta, — alkonyodni kezdvén, őrnagyunk Eötvös György parancsot kapott a haditanácsban rögtön leendő megjelenésre, mit ő a századosokkal tudatván, azok legidősbikére bizta a zászlóaljrai felügyeletet. — Őrnagyunk eltávoztatta után, mintegy óranegyeddél, árulási hír terjeng, lovasok jönnek, felszólítva a nemzetőrök helyök tüsténti elhagyására, mondván: hogy e perczben körülvételnek, s egytől egyig lekonzultatnak, — ezen időpontban már szurok-sétéség levén, a szamosfalvi uton levő honvédek

és Urbán seregei között, hozzánk meglehető közelségben sűrű puskatüzelés kerekedett. — mire balszárnyunk eleinte rendben kezdde húzódni az országút felé, de hat darab ágyúinkat sebesen vágatva, láttuk Kolozsvár felé futni a nélkül, hogy azokból csak egy lövés is tételt volna, — ekkor a zavar oly fokra hágott, hogy ki merre tudott, futott. — Kolozsvár ki volt világítva, Hunyadfelé vonult ki ágyu, huszár, önkéntes, honvéd, nemzetőr és városi jobb érzelmű polgár kisebb, nagyobb csapatokban. Néhányad magammal a zabolchi zászlót megmentendő, őrnagyunk volt lakása előtt megállottam, a holis őrnagyunk, — miután minket a csatateren nem találhatott — újra feltalálván, vezetőnké lett, s bennünket a fellegvárnak, mint Kolozsvárra nézve legnevezetesebb pontnak elfoglalására vezértett, — találunk ott 2 ágyut, és a hajdú nemzetőröknek egy részét. Őrnagyunk ezen pont biztosítása tekintetéből még két ágyunak felhozatalát kívánván, Incedi nevű, kormánybiztos-e, őrnagy-e, én bizony nem tudom, szörnyen hátkolódott, hogy ő kicsoda-micsoda, s igen különös modorba akará reánk erőszakolni, hogy ő benne biznunk kellek, sőt miután őrnagyunkba mind magunk, mind pedig a velünk jött kolozsvári polgárok helyezése bizodalunkat, egyik barátomra pisztolyt rántott, mondván: ha ön bennem nem bizik, szurjon agyon, mit barátom tenni nem akarván, Incedi őt agyon akará löni, de keze fel lön fogva, s a lövést meg nem teheté. — Ezután Incedivel levelet gondolva, ott voltunk mindaddig, míg tudunkra nem esett, hogy a város magát Urbánnak megadta. — Ekkor a várból rendelet következében, minden pereputyostól kitakarodtunk, s egy folytában Kolozsvárról is, őrnagyunk vezérlete alatt, a legnagyobb renddel távoztunk Hunyadfelé. — Már a város miért adta meg magát, s a városból minden hadi erő miért távolítottatott el, mindjárt az előcsata estvéjén, előttem megfoghatatlan; — de igénytelen vélekedésem szerint mind azokba, kikre az ügy igazgatása volt bízva, kevés jó lelkűség és hazafiság lehetett, s a legutóbbi armány jöttéssel a város megadta. — Urbán seregei 3 támadást tevén, mindannyiszor verettek vissza, — s uramfia mi történik? a város fehér zászlót küld, s Urbánt hegyen, völgyön, berken túl is keresteti, s szívesen üdvözli. — nem szán Urbán embereinek egérvéves étkelet, sem nem nyújt nekik golyónélkül töltött fegyvert, mint tevő az alföldi nemzetőrségnek, a schwartz-gelbek nem rémitik Urbán népét, mint ijesztették a magyar-testvéreket alávaló kárhuzatos hitgetésekkel, s oly készséggel hívja falai közé, mint millyennel utasítá ki az úton, útfélen elő talált becsületes magyart. — Áttérek a zabolchi nemzetőrségre, beszéljen erről ki mit akar, előre bocsájtom azt, hogy azok egyike vagyok, kik minden szeny alól, annak útján is fel lesznek mentve, s ezért önnek nyiltan kimondom, miszerint a Zabolchi nemzetőség vétké egyedül ott rejlik: hogy Erdélyben össze nem szedethetvén hazáig jött; — ennek egyéb vétké nincsen, és ez csupán egy két ember hibája, de hibája leginkább a Hunyadi honvédi főparancsnokságnak, hogy Csucsán a szerte menőket, előleges felszólítás következtében Eötvös őrnagyhoz küldött válasza értelmében is erőhatalommal fel nem tartóztatta, hanem lefegyverezvén a nemzetőröket, tova bocsátotta. Csucsán az út kétfelé oszolva, a hazafelé menő fegyvertelen nemzetőröket, minden igyekezete daczára sem állíthatá meg. — nem találhatván őket — az e végből Nagyvárad-

felé siető őrnagyunk. — Előre bocsátván ezeket nyíltan kimondom, hogy miután látták az ügy kormányzatán álló főbb egyének a zabolchi nemzetőrök harez szomjasságát, s hogy ezen magyarok győzni tudnak s akarnak, segítve másokat s segítettve másoktól, mind ennek meggátlása végett a csata estvéjén igen ügyes kiszámítás után, vezér nélkül hagyaták azokat, s itt rejlett az ürügy, hogy őrnagyunknak haditanácsba kellett berendeltetni akkor, midőn Urbán seregei már már rajtuk ütöttek. — Eötvös őrnagy urat, miként embereit ő maga szántsándékosan hagyta volna el, nem gyanusítom, s soha nem tartok azokkal, kik ezt cselekszik, — mert: a kolosvári expedícióban csaknem szüntelen oldala mellett lévén, őt becsületes jó lelkű embernek, igaz hazafinak, és elhatározott erős katonának ismerem alkalmam volt, — s ezekért szálla volt a haditanács több egyénei szemében annyival inkább is, mivel a Károly Ferdinánd serezed Kolosvárról volt két századának lefegyverzését, vagy Hunyadra leendő kirendelését indítványozá, mely indítványa azonban siker nélkül maradván a csata estvéjén a szamosfalvi kapu előtt hihető bérlett gyilkosok által rosszul irányzott három golyó repített is reája. — Hosszas s mégis hiányos tudósításon azzal zárom be: miszerint Eötvös György őrnagy urat olly helyzetbe kívánám látni, mellyben hatalmat is gyakorolhatva, hazájának hasznosabb szolgálatakat tehetne, mintsem egy nemzetőri zászlóalj vezetésével tenni képes; — óhajtanám pedig, hogy a kolosvári s áltáljában az erdélyi ügyek vezetésével megbízott több hűtlen egyének, méltó büntetésüket vevének; azok helyébe igaz és erélyes honfiak neveztetnének ki.

Erneyi Sándor,
egy nemzetőr százados.

Nov. 25. Kis-szántói reform. lelkész, s egy-szersmind bihar-egyházmezei esperes Nagy István, a mozgó nemzetőrök sorába belépett, a táborban mint közember — vagy ha kívántatik, mint lelkész — szolgálendő.

Nagybánya, nov. 25. esti 10 ór. Soha soha gyalázatosabbat. Hajnal óta szüntelen fut keresztül, szüntelen szállingozik a Déésnél gyalázatosan megfuttatott tábor, tisztetől, vezérestől együtt. Már N.-Károlyban van azóta, már beszél- li otthon a nyúl szívü, de annál nagyobb száju nemzetőr azon iszonyú gyávaságot, hogy Déés- től 15 mértföldnyire futott, s még csak vissza- nézni sem mert. — 15 mértföldnyire futni, s még csak meg sem kísérténi a seregnek összeszedé- sét s rendbehozatalát! megfutni 18 ágyúval 4 rongyos ágyú elől; s futni nyakaszakadtában! — Veszteségünk nagy. Egyes részletek még tudva nincsenek, halottunk sok; sebesültünk több. Csak a bécsi legio az, melly oroszlányilag viaskodva, utolsó volt, a már kikerülhetlen visszavonulásban. E maroknyi elszánt bátor nép, sok Urbán cim- borát kergetett közelebb az isten ítélőszékéhez: sok vasasnémetet küldött más világra. — A fő- parancsnok Katona Miklós, s a nyúl sereg egy része az ágyúkkal együtt még ma itt Bányán hál. Holnap reggel kivonul az egész; — az ágyúkat Szatmárra kísérik. Azt mondja e nép: mennie kell. Vinnie az ágyút, itten nincsen bátorságban. Nagy- bányát már ugy se lehet többé megmenteni. Hal- lot e ön szerkesztő valaha poltronabb beszédet? Urbán — hir szerint — visszafordult, nem üzi a futamodott sereget. A sereg, miután egy részét a nagybányai nemzetőrség a tovább futásban tetteleg megakadályoztatta, a hidhoz kirendelt fegyveres erővel feltartóztatta, még itt van; még rendez- hetné magát. Nagybányának a Lápos folyóban, a hidegkúti, katalini, feketefalvi, tókési stb. dom- bokon, természet által alkotott védhelyei vannak, honnan az ellenség mozdulatait nagy távolságra belátni, figyelemmel kíséreni, s ha közelednék is, kis erővel tíz annyit megverni, vezéri talentom nélkül sem volna nehéz. És reggel a sereg az á- gyúkkal kivonuland, meg sem pihenendő Szat- márig, hogy nem csak Nagybánya, hanem fél Szatmár megye maradjon martalékul vetve. — És Nagybánya, hol az ország legféltőbb kincsei, a bányászat és löpor-gyártás vannak, miket ezer- rel tízezer ellen az országnak megtartani bizo-

nyosan lehet, de visszafoglalni tízezerrel ezer el- len is, a hely természeti fekvésénél fogva iszo- nyúan nehéz: holnap reggel ide hagyatni határoz- tatott, gyáván lelketlenül. Nagybánya, a nemze- tiségnek szinte legvégső védfala, magára lesz hagyva. Hallott e magyar valaha, ennél borzasz- több árulással határos gondolatlanságot? — Csak egy talpalatnyit is az ország földéből pusztán, védtelenül hagyni: iszonyú bűn. Nagybányát el- hagyani akarni: a leggyalázatosabb árulás, nem- zet, s haza ellen.

Nov. 26. Fut fut a nyúl sereg, megvetést vi- ve magával és átkát azoknak, kiket a táborozás alatt tatárként felégettek s kifosztottak rútul. — Az elkeseredés a legfőbb fokon. — Vezér nincs, függés nincs. Kik maradni, kik teljesíteni ohaj- toztak a legszentebb kötelességet, lemosva a gyalázatot, mellynél nagyobb a történet alig mutathat fel, fő és határozás nélkül bolyonganak. Végre gyűlés van a városháznál. Katona Miklós gyávasággal, tudatlansággal vádolva. Más vezért, más parancsnokot akarnak választani. Végre meg- állapodás lőn, hogy a még jelenlevő századosok tudják meg a városba bevonult s még el nem inalt fegyveres erő mennyiségét, s kitndva azt, hatá- rozzanak a felett, ha képesek e Nagybányát s 18 ágyúkat újabb erő érkezéig megvédeni tud- ni. — Katona Miklós meghagyatott vezérnek, hogy győzelem által mosassa le az iszonyú elfu- tás szégyenét. Mellé haditanácsosok adtak. Itt marad tehát még is némi erő; — mint mondani szeretik, Nagybányát védeni. Mintha bizony, mi- kor Nagybányát védendik, nem fontos részét véd- nek a hazának. — Még megérjük tán azt is, hogy a hazafiai kötelesség teljesítését, Nagybánya ir- ránti különös kegyelemnek fogják tekintetni ve- lünk. — Szépen lennének!

Szatmár-Németi, nov. 28. Katona Miklós parancsnok Teleki Sándorral együtt, több me- gyékben összegyűjtött m. e. 16 ezer főből álló nemzetőri és önkéntes csapatokat Kövárvidéken; s mint tudva van, már egész Dézsig hatoltunk a táborral 52 fellázadt oláh helységet szétkerget- vén utunkban. Nov. 19-kén értünk Dézs alá, s Katona Miklós azonnal felszólítja a Szamos tul- partján táborozó kevés számú ellenséges könnyű lovas csapatot, hogy adja meg magát, ez nem engedelmeskedvén, rájuk ágyuztunk, azonban ágyúink csak hamar elnémulnak, — nehogy az épületek rongálása által, a lakosok sok kárt szen- vedjenek. 20-kán az ellenség minden ellentállás nélkül Kolosvárra vonult, hihetőleg magát erősí- teni. Mi 21-én elfoglaltuk a várost, s egész 24- kén délig ott táboroztunk: ekkor 11 óra tájban, táborunkból néhány megbízott egyén, a Naszód felé fekvő legelső faluba kirándult búzát vásárla- ni, s ott alkalmasint hadi csel végett, egy kevés oláhságtól lövésekkel fogadtatott, — erre lárma- dás volt, s az egész erők kihar- csolatott, azon hiszemben, hogy az ellenség Naszód felől támad meg bennünket. Azonban al- lig hogy kivonultunk a városból, más oldalról, t. i. Kolosvár felől rohant meg bennünket az el- lenség, m. e. 1000 lovas katona 5 ágyú, gya- logság, s több oláhok és szászok. Elhibázott szá- mítás következtében, olly kevés erő állított Kolosvár felé, hogy azt azonnal szétverték, s csak nagy nehezen sikerült az ágyúkat a város- ból megmenteni. Igazat mondva, vezéreink fé- lénksége miatt, — kik csak két ágyut engedtek az ellenségre kilövetni, s rögtön visszavonulást parancsoltak, mi futással lőn, — ott veszett a városban egy munitiószekerünk tele löporral, sok ló és szarvas marha, számtalan köpenyeg, több ezer fehérenemű, szóval minden ott hagyott ruhánk és pénzünk. Mi szatmáriak a hegyekre lé- vén kiállitva örködni, ugy elhagyattunk min- den oltalom nélkül, hogy midőn észrevettük ma- gunkat s a hidnak szaladtunk, már akkor az el- volt foglalva, s csak a Szamoson keresztül úsz- va menekülhetünk a bizonyos halál torkából. Né- mely dézsiki magok lövöldöztek bennünket az ablakból, kövekkel hajigáltak, s szaladni akaró betegeinkre az ajtókat rácsukták, miszerint az Urbán kezébe kerüljenek. Szidták, hogy miért mentünk rájuk, mondván hogy ők eddig is az

oláhokkal éltek. Ha az aula tagjai közül 80 bécsi fiatal, a csata napja előtt meg nem érkezik — kik a hidat hősies elszántsággal kevés ideig fel- tarták, hogy tulszorult embereink átjöhessenek — több ezere megsemmisítették vala: pedig nekünk néhány hősies biztató szó, nem pedig elrémítő hang kellett volna, s győzelmünk bizo- nyos. A tábor most, — pirulva kell leírnom — minden rend nélkül bomlásnak indulva száguld szertesztét. A tábor töredéke, vagy 2000 fő, N. Bányán vonult össze jelenleg: Szatmárról ma in- ditottuk oda a még itthon maradt 3 nemzetőri századunkat, 3 első századunk ideje letelvén azt fölcserélni. A 3-ik századunk, még a csata előtt hátra maradt Strimbulyban örködni. — Rendes katonánk igaz hogy csak 100 Vilhelm huszár volt e táborozásnál, de mit nem tehetett volna 16 ezernyi fegyveres néptömeg 18 ágyúval el- látva, ha erélyes intézkedés történik vezéreink által. Most már minden perczen várhatni N. Bá- nya elfoglalását. Erdély már egészen meghó- dult annyit mondhatok. — Azért hát mig nem késő, rendelkezni szükséges a n. bányai tábor- nál, még pedig erélyes és bátorlelkű fővezérrel ellátva. Hány emberünk esett el, és hány foga- tott el, még nem tudhatjuk. Egy század melly Dézsaknát őrizte, alkalmasint elfogatott, vagy pedig a Szilágság felé menekült. Az aula tagjai a hidnál, lelőttek vagy 30 lovas az ellenség közöl, s a kimenekvő falusi kaszás nemzetőrök is le- szurtak és megsebeztek vagy 20-at, néhány lo- vas kardot hozván magokkal szaladásuk emléke- ül; — és egy elszánt önkéntes huszárszázados vágatott még vissza az ellenség közé harcolni, kit kevés küzdés után, fájdalom levágtak. Egy bécsi ifju, olly vitézül viselte magát, hogy mi- dőn a lovas lelőtte, annak jó csizmáját azonnal lehurta, és a magáéval a rosszal fölcserélvén, tovább harcolt. — Sokan e veszteséget egye- dül Katona Miklós hanyagságának tulajdonítják, én azonban megfontolás nélkül a pácztát eltörni senki fölött nem akarván, őt vétkesnek nem tar- tom. Egyedüli hibája csak az: hogy nem tudott czélszerűleg intézkedni, és hogy nagy veszte- ségtől tartva, nem mert megütközni gyakorlatlan erőnkkel a véletlenül ránk tört ellenséggel. — Andics, nemzetőri őrnagyunk, Kövárvidéken igen férfiasan viselte magát. — Epen midőn levelemet bezárnám, azon hir szárnyal, miszerint Károlyi Ödön serege, az Urbán táborát Kolos- vár felől üldözi. Bár valósulna e hir! Sepsi K. Szatmárnémeti, nov. 29. Itthon vannak, szerencsésen megérkeztek! Kérde ön kik? Legkö- zelebről az Urbán s rablócsordája ellen rendelt szatmárnémeti nemzetőrök két első százada; tá- volabbról a szatmármezei, szabolcsi és hevesi nemzetőrök; körülbelül 3—4 ezeren. Mint sebes futárok, sürgöny uton érkeztek Dééstől Szatmá- rig másfél nap alatt, melly utat mezenet közben egy- het árat is alig végezhettek vala el. Jöttek meg nem veretve, sőt igen nagy részök nem is csa- tázva, mi több — ellenséget nem is látva, meg nem szalaszta, nem üldöztetve, de szaladásnak erelve, és futva minden irány nélkül, s hazáig jóformán meg sem állva. És itthon vannak! Mint mondják, tisztjeik mentek elő jó példával a szaladásban! Széteszolt a 18 ezer főnyi s 17 á- gyúval — (mellyből, finom tapintattal, két kü- lön helyen csak hat vala használva) — ellátott tekintélyes tábor. — Ur Isten! milly kegyetlen csapás! Ime néhány perc alatt az erős tábor szét- szórva, rendellen futásban tévelyeg! melly pedig egy csapással szétzuzható vala az ellen maroknyi szemet népét. Száz meg száz emberrel találko- zánk, keresve és fürkészve a veszteség okát: és nem akadunk emberre, — volt legyen az közle- gény, al- vagy főtiszt, — ki e lemoshallanul gyalázatos esemény egyedüli okát, a tábor hibás elrendezésében, és így vagy ügytelenségben, — vagy rossz akarathban, armányban és árulásban ne keresné. — Szentanuk beszélnek, hogy a mintegy 80—85 főnyi bécsi ifjuság s a Vilhelm huszárk egy része, s köztök egy bátor lelkű szatmárvá- rosi nemzetőr Szegedi Mihály, Déésen leonidási harcztot vívtak, s a rohanó ellent chinai kőfal gya- nánt tartóztatták fel; minden — bámulatosan biz-

tos — lövés-
dőlven meg-
tő, hogy ren-
mivé nem t-
töltésekből k-
ból lödöztet-
szás század-
titot s védé-
a felbőszült-
ujolag három-
szük a hirt, s
s felperzselté-
Nagybá-
Miklós őrnag-
távoztával*)
rogált hatalo-
vény alá hely-
terv nélkül s
melly sept. ó-
tartja hűsége-
len tartani 2,
ren kívül csa-
zolni, milly
ket számláló
napiszámosok
nek magának
még csak hag-
felől, hogy a
városba. Ni-
fegyelemnek
részében. Al-
lapotban lehe-
pontra hágott
alatta harczo-
reg elibe, le-
akarák adni fe-
nitva, hogy K-
állanak sorba.
Látja, hogy r-
rül bizodalom-
láros, Sztrim-
már az ellens-
Galgon volt,
zével a postá-
meimmel látt-
früh exped-
két állomásny-
Katalinfa-
Erdély és a v-
sen feladva v-
lenséget. —
lőpor-gyár s
javaival, csa-
megmenteni r-
netalán a vér-
s a pusztító z-
ket végkép va-
az oláhok va-
ja ne emész-
rei — ha ugy-
fognának hag-
Nagybá-
maradt sereg-
Szatmár felé.
mit lehet. —
nyosan ellens-
tona, egy pá-
ni. — Szeren-
mi volt is, j-
küldött a min-
tására. — A
te tovább vor-
állásra számi-
közel. — Ni-
szerencsés fo-

Főv-

— Nov. 29.
Pesten. Az a
szentelését t-
pélyben még
madik, — n-
nak — még
Kossuth Lajo-
a nemes le-
*) Nov. 29-

tos — lövésre, az ellen részéről, lo vagy ember dőlven meg. E zrinies elszántságnak köszönhető, hogy rendetlen futásnak eredt seregünk semmivé nem tételt. Végre a kised hős csapat. töltésekből kifogyva, s a déésiek által ablakokból lödöztetve, hátrálni kezdett. — Harmadik kaszás századunk Strimbulyban maradt, az elpusztított s védtelen vidéken, s meglehet, martalékául a felbőszült ohláságnak. — Tegnap indult utnak ufolag három századunk N. Bányá felé. Ma veszszük a hirt, hogy gr. Károlyi Ede Déést bevette s felperzselt. — Merito jacet! K.

Nagybánya, nov. 29. Nagybányát Katona Miklós őrnagy s Teleki — Eötvös nem tudni hova távoztával*), isten tudja, honnan vett vagy arrogált hatalomnál fogva, katonai lábra, hadi törvény alá helyeztették. — A várost minden rend, terv nélkül sánczoltatni kezdik. — A város népe, melly sept. óta ritka vendégszeretettel fogadta s tartja hűségesen a katonát, most többet kénytelen tartani 2,500 embernél, még pedig a kenyeren kívül csaknem egészen sajátjából. Lehet képzelní, milly iszonyu teher ez, a csak 6000 lelket számláló városra, mellynek $\frac{3}{5}$ része bányá napszamosokból áll, kik közül legalább $\frac{1}{3}$ résznek magának sincs befaló kenyere. Ez azonban még csak hagyján, ha rendelkezés volna téve a felől, hogy élelmiszerek bőven szállittassanak a városba. Nincs vezér, nincs rendelkezés, nincs fegyelemnek árnyéka sem az itt levő sereg nagy részében. Alig képzelhető, hogy siralmasabb állapotban lehessünk. — Katona Miklós ellen tetőpontra hágott a gyűlölet. Nyilván beszélik, hogy alatta harezolni nem fognak, hogy ha kiáll a sereg elibe, lelővik. Önkéntesek közül többen át akarák adni fegyverüket századosoknak, nyilvánítva, hogy Katona alatt, ha föbelövelnének sem állanak sorba. — A várost csüggedés szállja meg. Látja, hogy nincs vezér, nincs pont, melly körül bizodalommal gyűlhetne együvé. — Magyarláros, Sztribul, és az itten öntetett új ágyuk, már az ellenség kezébe. — Urbán tegnap reggel Galgon volt, s maga expediálta ide felé saját kezével a postát. Isterem kézirátát, s saját szemimmell láttam a postajegyzéken: „Um 7 uhr fruh expedirt Urbán Obristl.“ — Galgó két állomásnyira van Bányától. A Láposvizén, Katalinfalu alatt a híd felszedve, a közlekedés Erdély és a város közt elzárva, Kővár tökéletesen feladva van. — Minden órán várhatjuk az ellenséget. — Nagybányát, a bányászati főhelyét, löpor-gyár s egyéb nagy fontosságú állodalmi javaival, csak különös isteni gondviselés fogja megmenteni most már. És ha Urbán itt lesz, ha netalán a vérfordó, mellyet számunkra készítend, s a pusztító zsákmányolás nem fogna is bennünket végkép megsemmisíteni: nincs remény, hogy az oláhok vad dühe s felzabolott iszonyu boszujja ne emészsze fel még azt is, mit Urbán s emberei — ha ugyan tenni tudnak — irtalomból meg fognának hagyni.

Nagybánya, nov. 29. $\frac{1}{2}$ 1 óra. Mozog az itt maradt sereg. — Az ágyuk elébe fognak; viszik Szatpár felé. Visznek, mi megmenthető, mindent mit lehet. — Nagybánya ma vagy holnap bizonyosan ellenség kezében. Teleki elhagyott, Katona, egy pár óra múlva, szinte odább fog állani. — Szerencsétlen város. Fegyvere nincs; a mi volt is, julius elején száz szuronyos puskát küldött a ministerium kérve parancsoló felszólítására. — A katonaság, vezére nem levén, szinte tovább vonul. Nincs erő, mivel sikeres ellentállásra számítani lehetne. — A város feladásához közel. — Nincs senki, ki a dolgok élire állva, szerencsés fordulathoz kilátást nyujtana. R. lev.

Fővárosi ujdonságok.

— Nov. 26-kán, nagy jelentőségű ünnep volt Pesten. Az alakulásban levő lengyel legió zászló szentelését tartá délelőtti 11 órakor. Az ünnepélyben még csak két század vett részt, a harmadik, — mellynek tagjai azonban már itt vannak — még felszerelve nem levén. Zászlóánya Kossuth Lajos testvére Ruttkay Józsefné volt, ki a nemes lengyel nemzet nevében ütö az első

szegyet a magyar-lengyel lobogóba. Utána Kossuth Lajos édes anyja jött: „Szabadság és testvériség legyen a lengyel és magyar között győzelemben és halálban! Szentelés után a zászló átadott a legiónak, és Sámuel belvárosi lelkész rövid velős és lelkesítő beszéddel avatá azt fel, mellyre Wisocky, a derék legió derék parancsnoka lengyelül válaszolt. Ezután az 5-dik tüzérezred zenekara kíséretében, s nemzeti indulók harsogásával Kossuth Lajoshoz távozik a legió, onnan vissza laktanyájába Budára, e napokban Aradra indulandó, lemosni a dicső lengyel nemzetről azon foltot, mellyet rajta Blomberg tévútra vezetett zsoldosai ugyan e vidéken ejtettek. — Vasárnap reggel indult a beregi nemzetőrszázad a muraközi táborba, elindulásakor ismét azon tetsző csodálkozást gerjesztvén, mellyet szép és valóban daliás tartása ittléte alatt mindig gerjesztett. Két olly szép hadat, mint ez és lengyel legiónk, együtt ugyan ritkán láthatni.

— Pest, nov. 27. Ma déli 12 órakor ülés volt a képviselőknel. Felolvasatott Bartal György és Plati Mihály külügyministeri állodalmi tanácsosoknak a nemzetgyűlés elnökéhez intézett következő levele: „Herzeg Eszterházi leköszönésével és Pulszki állodalmi altitkárnak Bécsből eltávoztával, mi alulirtak kötelességünknek tartánk: e ministerségnek törvényesen kiszabott foglaltosságait szakadatlanul folytatni nem csak, hanem a legújabb bécsi események következtében midőn jelesül Szirmai, Ragályi s Hetlytyei orsz. gyűlési követeknek letartóztatásuk értésünkre jött, az ország által szerzett fegyverek térítvény nélkül elfoglaltak, és Varga titkár hivatalos szállásának lepecsételése mellett hadi személyek által elfogatott, minden erélyességgel fellépni. miután pedig a hadparancsnoksághoz intézett leveleink siker nélkül maradtak, egyenesen ő felségének sérelmeinket előterjeszteni. — Mielőtt azonban ő felsége kegyelmes választát vennök, f. hó 12-én Windischgrätz herczegnek abbéli határozott rendelése adatott tudunkra, hogy minden hivataloskodással azonnal felhagyván, mi két alólítottak 24 óra alatt Bécsből távozzunk; midőn pedig törvényes állásunkat az éppen függőben levő számos hivatalbali tárgyaknak, nevezetesen életkegyelemért beadott 12 folyamodásnak sürgető voltát és erőszbeni személyes felelősségünket akaránk kifejtetni, nem csak minden értekezés megtagadattatott tőlünk, sőt Bécs városkapitánya katonatisztek kíséretében a volt két cancellaria épületeibe rendeltetvén, ott minden hivatalos szobákat és szekrényeket elzárt, lepecsételt, és minket a többi hivatalnokokkal együtt kiutasított. Cordon generalis pedig nekünk röviden ollykép válaszolt, hogy tőlünk semmi óváásokat, avagy nyilatkozatokat nem fogadhat el, hanem egyedül arra int, miszerint a volt utasítás-hoz pontosan alkalmazkodni megunkat. Hly helyzetben minden további kísérletünk foganatlanságáról meggyőződvn, személyünket pedig veszélyeztetve látván, nov. 13-kán Bécsből minden ingóságunk hátrahagyásával elutaztunk, és még utunkban is több akadályt szenvedvén, csak mai napon érkezhettünk honunkba. Mit ezennel az országgyűlési elnökségnek tisztelttel jelentünk. — Soprony, nov. 20-kán Bartal György, Plati Mihály. — Ezután Gorove felolvasta az Europa népeihez szólandó proclamatiót, mellyet annak szerkesztése rég kiküldött bizottmány készített. — E proclamatio 5 ívnyi hosszú, s Magyarországnak a parlamentararis kormány keletkezése óta leörölődött historiáját foglalja magában. Adig is, mig ez okiratot átofvashatnók, megjegyezzük, miként véleményünk szerint az, az o-hajtott célznak meg nem felel. — Ezután Besze János lépett szószerkre, s indítványozta, hogy a nemzetgyűlés Blum Robert, frankfurti követ igazságtalan kivégeztetése felett jegyzőkönyvileg fejezze ki indignatióját. — Madarász József az indítványt azon hozzáadással pártolta, miszerint általában a szabadságért elvértelt bécsi vértanúk iránt a nemzetgyűlés rokonszenvét fejezze ki. — A ház előlegesen is elfogadván mind a két indítványt, az indítványozók indítványaik holnap teendő formulázására utasítottak. Egyébkint az

elnök jelentő, hogy az adóketési terv az osztályok tárgyalásán már keresztül ment, s hogy ma délután a bizottmány tárgyalásán is keresztül menend, mellynek véleménye holnap fog nyomtatásban a ház eléterjesztetni. — Ezzel az ülés eloszlott. Koss. hírl.

— Pénteken este a radical kör, a lengyel szabadságharczosok tiszteletére lakomát rendezett. Ünnepet kell vala mondanom, mert a népek testvériségének volt ez, egyszerű bár, de annál magasztosabb ünnepe; mert e sors üldözö két nemzetnek volt ez közfogyója, mellyen fogadást tettünk egymásnak: együtt vívni az elnyomott népszabadság győzelmét, vagy együtt vérzeni el a szent harc mezején; csakhogy, ha ennek kellend megtörténni: „exoriatur tandem nostris ex ossibus ultor“ miként Jelskowszki, a lengyel democratia egylet elnöke, egyik szép toastjában mondá.

— Biztos kütföböl arról tudósittatunk, hogy a pesti egyetem melletti ideiglenes hadi tanfolyamra nov. 24-ikéig összesen 365 növendék közt szembetűnő a héber vallásúak buzgósága, kik is, csaknem mindnyájan, a tüzérségre iratták be magokat. Ők mintegy ötödrészt képezik az összes hallgatóságnak. Az oktatás erélyesen foly — nem is várhattunk egyebet az ismeretes tanárok buzgóságától. Az elsőben beirt növendék egy nyugalmazott cath. lelkész, ki hazafiságból a tüzérség közé állott be.

— A császár egy proclamatiót idézett az olaszországi hadsereghez, különösen annak magyar és horvát részéhez, mellyben inti őket, hogy a hűségben senki szava által magukat megtántorítottatni ne engedjék.

— A „La Hongrie“ czimű, hazánk érdekében működő párisi lap szerkesztője, Boldényi, hir szerint nem más, mint Szabó Pál, a kereskedelmi társaság volt igazgatója. — Ő most ezen, hazánknak hasznos szolgálat által expialja egykori bűnét. Bp. dl.

— Ugy látszik, hogy azon akadályok, mellyek az új kormány megalakulását mindeddig késleltették, el vannak hártva. — A tárczak iránt az egyesség meg van. Szemere Bertalan ellállta az igazság ügyet. A hadügyministeri tárcza kétfelé szakad. A seregek élelmezését, s felruházását, mint eddig, Nyári Pál fogja vezérteni. Madarász László a rendőrségi s postai ügyeket vendi kezébe, mellyek a belügyi ministeriumtól elvétetvén, külön tárczát fognak képezni. M. 15.

Belföldi hírmondó.

— Fehértemplomból jött honvédek, mint bizonyost állítják, hogy a lagerdorfi csata következtében, az ördöghídnál, a Karas mentében volt rácz tábor széteszlott.

— A 37-ik gyalog serezed 5-ik zászlójának több altiszteket Nagybácskerek nov. 3-ikén ny panaszszót emeltek: Mindannapi példáját látjuk annak, hogy a jelen sörhadból úgy szólván kiirthatlan „schwarzgelb“ rendszer maradványai az érdemek jutalmát adázon gátolják. — Leggyakrabban, csak a régi rendszer szerinti előléptetéseket látjuk, s ez fáj nekünk, fáj számtalanoknak, kik az elkeseredés könnyűit magokban sirják; és hallgatnak. De mi szólunk, és pedig nyíltan szólunk, mint harczosokhoz illő, a nemzethez, mellynek hű fiai és védői vagyunk, s a nemzet közönsége, s a honvédelmi bizottmány által nem helyeslendő adatokat nyilvánítandunk. — Ez ezred tulajdonosa jelenleg is gyakorolja kinevezési jogát, s hozzánk az ezredből Lembergől tiszteket s hadfiakat tiszteknek küld le, kik e hazát nem szeretik. — Legújabb és leginkább botránkoztató eset az, hogy a jelenlegi zászlóalj-parancsnok N. százados, több érdemes őrmesterek mellözésével, tulajdon fiát Fischer lebergi akademicust (deakot) kinek sem a katonaságról fogalma, sem a haza irányában érdemei nincsenek, terjeszté a dandár parancsnokság elé, hadnagyságra léptetendőt. A parancsnokság hisz az ajánlatnak, s a kinevezés a ministeri utólagos helybenhagyás reményében megtörténni; holott vannak itt, és más magyar ezredekben több lelkes magyar őrmesterek, kikhez a közös küzdelem,

szenvetés és szolgálat által a harcosokat a szeretet és tisztelet kötelei csatolják. — Szegény, olly gyakran megcsalott haza, illy tisztak tapasztalatlan vezérlete alatt fog fiadnak szívverés, élete s küzdelme sikertelen enyészni, az illy becsusztatások, érdemellen s idegen kegyenczek előléptetése által az érdem jutalmazatlan marad, az előléptetések meggátoltnak, az érdemes altisztek magokat elmellőzve látván, elcsüggednek, a lelkesülés kihál, s a csapatból egy automat lesz, melly mozog, de mozgása életnélküli.

✕ Péterfalva (Ugocsa megyében), nov. 18. Haladunk mi is Ugocsa megyében. Lesz lovas csapatunk, a honvédelmi bizottmány által ígért 2 ágyunk fedezésére; e 60 főre határozott lovas nemzetőr-ségnek nyeregszerszámmal s fegyverrel felszerelését bizottmányilag megajánlottuk, s az indítványozó Ráthonyi Károly urat, továbbá Ujhelyi Ferenczet és Maróthi Antalt, tisztakké emelve, a toborzásra felhatalmaztuk. — Dicséretet érdemelnek megyénk románajku lakói, kik, jóllehet a szatmármegyei lázadókkal határosak, mind újonczákat, mind az adót megadák, s magok folyamodtak Egry János megyei elnökhez, hogy a nemzetőrséget köztök felállítván, őket az alkotmányra eskesse fel; mi, fájdalom! egy kényelmes szolgabíró hanyagsága miatt mindeddig nem történt. — Örömmel fogadtunk körünkben mintegy 40 főnyi lengyelcsapatot, kik egy született lengyelnek, ezelőtt Mihálydiban (Szabolcsm.) egy szeszgyár kezelőjének, vezérlete alatt sietének hazánk védelmére s a camarilla bűneinek megbosszulására. A vizszabályozási munkálatok megkezdésére ide küldött 200 horvát rabnak nem igen örülünk. Koss. Hirl.

✕ Nyitra, Vittencz nov. 20. Simonich requirálgni járó embereiből majd minden alkalommal csipnek el néhányat. Tegnap egy egészen jól felszerelt Károly herczegféle lovas esett körünk közé lovastól, — minek egy Hunyadi káplár ugyancsak megörült ám, s a jó szürkére tüstént felkanyarítá magát. Ma ismét 9 Hoehenekféle gyalogot küldöttünk Lipótvárába. Nádas körül 13-at fogtak el. — Foglyaink mind lengyelek s örülnek, hogy becsületes ellenség kezére kerültek. — Lelkesülve ígérték esküt tenni a magyar alkotmányra, s utolsó csep vérig harcolni a háromszínű magyar zászló alatt, — mert ők mondják, lengyelek. — Simonich egyébiránt aligha fog itt telelhetni, mert már azon nép is, mellynek vendégszeretetére olly igen számolt, unni kezdi sarcolásait, — s embereit maga keríti kézre. Így tesznek a szegény jó hradistyeiak, kik a minap is, midőn 2 katoná requirálni ment be egy házba, fegyverét mindkettő künn hagyta, — mire kijövének, a fegyvereket eltakarították s a rablókat kézre kerítették. — Simonich megbosszulandó az efféléket, tegnapelőtt csapatjának nagy részét Hradistye felé indítja. Útjában a Jakó toított eső erdőben igen csekély számú lelkes nemzetőreink által megtámadtatik, mire az ellen hátrálni kezd, nemzetőreink s néhány Hunyadi lovas — kiknél a régiék sem lehetnek különbek — üzöbe veszik őket kölcsönös kemény tüzelés közben; de mivel az ellenség számra 4 annyi is volt, mint mi, minden veszteség nélkül hátrálnunk kellett. — Erre a rablók Hradistyét megszállák, de nem minden áldozat nélkül, mert egy embereket elesett, 7 megsebesült, mint ezt a hradistyeiek beszélik. — A rablók, a szegény hradistyeieket egy éjen át mindenkiből kipusztították, elvittek 12 lovat, 6 kocsit mindennemű eleséggel megterhelve, nagymennyiségű zabot, minden található kenyeret. De ez mind nem elég. A generálnak 600 pengő ftra van szükség, s mivel ezt a bíró kiállítani nem volt képes, a jegyzővel együtt vasra veretik, — megkötöztetik s elhurczoltatik. — S ezt mind generál teszi! Koss. Hirl.

✕ Arvából, nov. 20-ról C. M. r. cath. lelkész többek között így ír a nemz. p. hirlapban: miután népemet erre jó eleve elkészítém, egyik legszebb keresztényi kötelességemet teljesítém. T. i. a szabadságért elvært bécsi hósekért gyász-istenteni tiszteletet (requiemet) tartottam. — Midőn

Szerkesztők: Telegdi László és Szanka József. Kiadó: Telegdi Lajos. — Nyomja Debreczen város könyvnyomdája.

a zsarnokság szabályai által Bécs falai alatt felkonczolt áldozatokért népemmel együtt imádkozám, előadtam nekik, hogy ez áldozatok azért megszaroltattak le, hogy a nyert s királyi esküvel szentesített szabadságot védelmezték, mit jelenleg a királyi család erőszakosan akar kezeinkből kicsikarni, hogy ismét kénye kedve szerint zsarolhassa a népet, és annak véres veréjétkel szerzett vagyonát a kényelem párnáin elpazarolhassa, szóval: hogy a népet, mint barmot igába hajthassa. Illy sorsban ti is lehettek részesekek — mondám beszédem további folytán — ha egyetértés nem, de meghasonlás fog közöttünk honolni. Mert a királyi család a ti nyakatokat is, miként a bécsiekét rabigába akarja hajtani, s titeket is barmokká akar alacsonyítani. — Méltó e olly urnak hódolni, — folytatam tovább — kinek nevében a szép és virágzó városok porra égettnek és romokba lövettének? Kinek nevében az ártatlan polgárok ezerei irgalmatlanul felkonczoltatnak? kinek nevében a duló rablóhad, mint fenévad, gyilkol s pusztít? Kinek nevében a hóhérok nyársra huzzák a mosolygó kisedet, mellyet az anya keblétől téptek le? Kinek nevében erőszak vétetik az ártatlanságon s megfertőztetik a szüzesség lilioma? Szóval: kinek nevében országok borulvák lángba és vérbe! — A bécsiek ezen iszonyatosságokat akarván maguktól eltávolítani, a zsoldosok fegyvereivel élethalálra küzdöttek, és e küzdelmek sulya alatt véreztek el ők. Illo tehát, hogy mi, kik élve maradtunk, az ártatlan áldozatokat megbosszulni, imádkozunk értük, kik érdekünkben is küzdöttek; szent fogadást tevén, hogy a nyert szabadságot mi is utolsó lehelletünk, utolsó csep vérünkig védelmezzük, s hogy karjaink mindaddig nem fognak pihenni, míg le nem győzendjük a bennünket elnyelni akaró sárkányt!

✕ Zemplénből, nov. 21. A mai napra egy nevezetes tudósítás közzététele és ehhez képesti intézkedés végett hirdettetett bizottmányi ülés. — Abaujmege közönsége sürgöny által arról értesíté a megyét, hogy Gallicziából megérkezett Fölgyesi József Kóburg-husár ezredbeli főhadnagy ur, e hónap 18-án azt adta elő személyesen az abauji bizottmány előtt, miképen bizonyos tudomása szerint, Hammerstein gallicziai tábornok, azon parancsolatot vette Windischgrätz herczegtől, hogy Duklára 12—14 ezer katonával, és a körülményhez képest magához veendő felkelt néppel induljon el, és ott várja a parancsolatot, mikor és merre üssön Magyarországra. — Ezen értesítés mellé még, kormánybiztosunk megbizottai által az is közöltetett velünk, hogy immár 12—14 ezernyi fegyveres katonaság és nép van beszállásolva Duklán, czélja azonban nem tudatik még biztosan, egyszersmind pedig ugyanott, még több nép számára is tételnek rendelkezések, s a kitartásához szükséges szerek, vállalkozók által vállaltattak kiszolgáltatni. — Mind ezen körülmények oda mutatnak, hogy tehát ezen rész sem maradhat az országnak bántatlanul. — Kormánybiztosunk az egész megyei nemzetőrséget talpra szólítja, vannak vagy 14 ezereken, álljon ki fegyverzetten csak egy harmada, a szomszédmegyék nemzetőrségével, nem figyelemnélküli erő lesz az. — A székvárosunkba és Sáros-Patakra érkezett és szívesen fogadott Kóburg-husárok is megállítottak, ágyucskánk is van, gyalog honvédek egy zászlóalja is alakul Patakon, majd csak szemökbe nézünk azoknak, kiknek sohasem vétettünk, és mégis öldökleni és jogainkat eltipranni törnek. — A derék Kóburg-husárok derék vezére Sulyok főhadnagy ur, ki már Lengyelhonban augusztus óta századosként tekintetett, elhalmoztatik a legénység magasztalásával; S.-A.-Ujhelyben és Patakon 240-en vannak elszállásolva, s leginkább nemesek fogadván el, a kedves érkezők kétszerez hasznot is tettek, először, mert hősiességük majd megfelel a hol kell, másodsor: mert ők voltak a közteherviselés első keresztényi — Ezek vitézek mind lóval és mindenféle fegyverrel levén ellátva, azt mondják, hogy karabélyaiként átadhatalnak a nemzetőrségnek, azok nél-

kül is helyt állanak ők, sulyos kardjaikat már kiköszörülték.

P. Hirl.

✕ Az országos honvédelmi bizottmányhoz Perczel Mór tábornok Letenyéről nov. 23-ról köv. tudósítást küldött: Csáktornáról vett hiteles tudósítások szerint, a Muraköz elfoglalva tartott ellenség 22-én hajnalban két oldalról Szemenye és Letenye részéről történt betörésünk folytán rutul megszaladván, az egész Muraközből kitakarodott, miután már több napok óta a horvát had közt nagy elégtelenség mutatkozott, melly kényszeríté a Fürstenfeld felé vonuló cs. sereg egy részének visszatérését, a 22-iki futás után Varasdól nem csak a nemzetőrök nagy része, de még a roppant prédájukat féltő Bécsből oda érkezett szerezésének is erőszakosan haza indultak. — Muraköz tehát még sem veszett el, csak egy pár század beküldésével újra megtisztított, lakossága a pár nap alatt szenvedett zsarolások és az ellenség gyávasága láttára még inkább ragaszkodik hozzánk. Az ellenség gyalázatos megszalasztására, ugy látszik, elég, ha vitéz hadaink közeli-tésének hírért hallja. — Dahlen, Benko, Burich, Tudorovich generálok vesszözötték embereiket, ágyúzással fenyegetik; de nem tudták helytállásra bírni. A népség Muraközben szerete megvéló gúnyal beszéli, mint futottak a magyar hadak érkezésének első neszére.

Külföld.

✕ Legújabb németországi és bécsi hírek. Rendkívüli uton több boroszlói hirlapok u. m. a Breslauer Zeitung, Allgem. Oder-Zeitung, Schlesische Zeitung nov. 23. számait s a bécsi Presse egyik számát vettük. Futásban ma csak röviden annyit közlünk: hogy Berlinben az ostromállapot és az avval járó lefegyverzés, bebörtönözés, szóval, a katonai kényuralom, minden appertinentiával, folyvást tart. A nov. 27-kére Bandenburgba meghívott nemzetgyűlésre csupán kilenczven heten, természetesen mind egy lábíg reactionariusok, jelentkeztek. A szétvert nemzetgyűlés utósó perczében nemcsak az adó megtagadását határozta el, de a ministereket is (Brandenburgot és Manteuffelt) honarúlnak nyilatkoztatta. Köln, Trier és Düsseldorf városok küldöttségei a királytól el nem fogadtattak, minék következtése lön, hogy az eddig még a király és nemzetgyűlés közt ingadozó városok az utóbbihoz csatlakoztak. Eddig már 600 helyhatóságtól, ezek közt 67 várostól érkeztek helyeslő feliratok a nemzetgyűléshez.

✕ Bécsben, nov. 19 és 20-ikán csakugyan zavargások történtek. A munkások roppant tömegekben kibálták, az állandóan ülésező Gemeinderath ablakai alá esődülve, e szavakat: kenyeret vagy halált! minék következtében természetesen igen sokan befogattak. Windischgrätz és Jellachich rendjeleket kaptak. Kitél? Hát perse a czártól. — Windischgrätz hadi ereje aligha lehet valami mesés roppantságu, mert Bécsben is verébval 10 forint foglaló mellett; az ujonczok, úgymond, a beállási felhívó ragaszban, a constitutióra fognak megeskettetni. Ugyan mellyikre? Koss. hirl.

✕ Legújabb. NVáradról, nov. 28-ról vett hiteles tudósítás szerint 50 lovas nemzetőreink a kormánybiztosától utasítást vönek, hogy Élesdre menvén, onnan b. Vay Miklóst s Baldaccit Váradra escortirozzák. Ezek gyorsan Élesdre érkezvén, b. Vay Miklóst ott találják, Baldacci után azonban, kinek escortirozására Riczko őrnagy vala megbízva, várnok kellett. Ez alatt b. Vay Miklóshoz Kossuth Lajostól sürgöny érkezik, mellyben eddigi állása megerősítettik, s Czech vezér kinevezésének a sereg előtti közhírré tételére megbizatik. Így nemzetőreink Váradra tüstént visszaindultak. — Debreczen városi közönségének! Epen e perczben vettük a leverő hirt, hogy Urbán nem elégtel meg Dézs alatt összesereglett 16 ezernyi táborunk gyalázatos megfutamlását s Dézs visszafoglalását, egész táborával győzedelmesen előre nyomul, úgyhogy a köztünk épen most személyesen megjelent Teleki Sándor kormánybiztos nyilatkozata szerint Felső s N.-Bánya városok ma már Urbánnak hódolndnak, s ez okból megfutamlott táborunknak N.-Bányán összehozott igen kicsi része a megmentett 16 ágyúkkal együtt ma már városunkban vonuland össze, hogy ha lehet itt a tábor rendezve az ellenség tovább nyomulását legalább fentartsák.

✕ Ennek folytán, minthogy városunk megmentése, s az ellenség itteni fentartása, a szomszéd megyék érdekeivel szoros kapcsolatban áll, testvéri bizalommal hívjuk fel önöket, hogy minden lehető védelmi erő összegyűjtéséről, s annak a veendő első rendeltetése utnak indításáról intézkedni, s egyszersmind kebelükkel teljhatalmu bizottmányt, kikkel a védelem eszközeiről karöltve tanácskozhassunk, rögtön kiküldeni siessenek — igenis siessenek önök, mert minden késedelmi perczben, egy nemzet halála rejlik. Kelt Szatmár-Németben, nov. 30-kán 1848. tartott közgyűlésből.

✕ Szatmár-Németi város közönsége. — Ennek folytán egy teljhatalmu közbátorsági bizottmánynak öt tagból, tükos szavazatok utján, elválasztása s kinevezetése indítványoztatván: ehhez képest az öt tagból álló teljhatalmu bizottmány tükos szavazat utján elválasztott. Tagjai: Bayler István, Tóth Samuel, Karap Sándor, Szűcs István és Boross István.

A

Megjelenik e lap detmények felvé Telegdi Lajos kö

Előfizet

Az „Alfö lere is megje terjedelmes postán küldv házhoz küld minden posta talnál Teleg

Ugy vasónk: hogy nyai postavo pesti lapoknál rad-kolosvár-debreczen-ung olvasói számár lapoknál gyakó

Rendele tal császári biz te köröztetett foglavlán magá lentetik, s a h Balazst fogják bíróság elébe. védelmi bizott

A bocsk gyul Kürthy I

Rende lágosítására ha melly magyaru hul „Amiculu p alatt jelenik me a hatóságok, n és lakoságot o tessék; megen a községi pénz barát“ hetenké csütörtökön pe pft; a tót, ol ként egyszer e Budapest, n nisterium t

Rendkiv ket igényelvén leg távolabb h költe, más rés szí szolgálat tő töleg lehet szűl érzem magama nye alatt, meg lözve most a h atyánkfiait, kik hivatthási vizs lö bizottmányol egyházi szolgál zám csak nevei be, tudatás s b

Debreczen Pap István.

Nemzet is nagy számm ten, részint m házkerületünk soznak, tábor szezkel rendsz körülményei m nak más útoni lik, mi lelkipá bizodalommal t telt szolgatársa mához, s illy b

bár felesleg helyük keblébe konink több na húzamosabban jukat kiterjeszt szére is, ha m vő főtiszt urak letet elkülönöz rüleg felvilágo talában a körü egyházi szolgál